

Justiitsministri määruste muutmise määruse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määruse eelnõuga muudetakse kõikide vanglate koosseisusid, vanglate põhimäärusi ja teisi vanglatega seotud justiitsministri määrusi, mida on vaja teha koosseisudes ja põhimäärustes tehtavate muudatuste tõttu. Põhilised muudatused puudutavad kriminaalhoolduse, järelevalve ja taasühiskonnastamise valdkonda. Kriminaalhoolduse, järelevalve ja taasühiskonnastamise valdkonna ülesandeid sisuliselt ei muudeta, kuivõrd nende sisu tuleneb vangistusseadusest, kriminaalhooldusseadusest ja teistest seadustest. Muutub üksnes nende valdkondade ameti- ja töökohade struktuur vanglate koosseisus, mis võimaldab moodustatud või ümber kujundatud struktuuriüksuste tööd paremini juhtida.

Praegu on piirkondlikud kriminaalhooldusosakonnad iga vangla koosseisus. Muudatuse tulemusel viiakse kõik kriminaalhooldusosakonnad üle Tallinna Vangla koosseisu ja kriminaalhoolduse ülesandeid täidetakse Tallinna Vangla koosseisus olevate piirkondlike kriminaalhooldusosakondade kaudu. Seni teiste vanglate koosseisus olnud kriminaalhooldusosakonnad on edaspidi Tallinna Vangla koosseisus ja kõiki neid osakondi (Ida- Harju, Lääne-Harju, Pärnu, Tartu ja Viru kriminaalhooldusosakond) juhib kriminaalhoolduse direktor, kes allub vangla põhimääruse järgi edaspidi vahetult vanglate valdkonna asekanterile. Vangla direktor enam kriminaalhoolduse valdkonda ei juhi.

Järelevalve valdkonnas loobutakse kõikides vanglates senisest struktuurist ja ühe suure osakonna asemel on edaspidi iga vangla koosseisus erinevate järelevalve ülesannetega väiksemad struktuuriüksused, mis toimivad töökorralduse poolest nagu teiste vanglate koosseisus olevad üksused. Igal üksusel on oma juht ning kindel arv ameti- ja töökohti. Järelevalveosakonna ülesanded jagatakse ümber väiksemate juhtimisüksuste vahel, kuid ühtegi ülesannet ära ei kao. Nii tekivad vangla koosseisus ühe suure järelevalveosakonna asemel väiksemad üksused, milleks on pääsla ja kokkusaamiste üksus, järelevalvekorralduse üksus ning vastuvõtuüksus. Muudatuse tulemusel kaotatakse vanglatest järelevalveosakonna juhataja ametikoht ning direktori asetäitjate need kohad, mida ei ole kirjeldatud muudatuste tõttu enam tarvis.

Vanglate põhimääruste muudatused puudutavad lisaks järelevalve ja kriminaalhoolduse valdkonnale ka taasühiskonnastamise valdkonda. Selle valdkonna asemele luuakse igasse vanglasse sekkumistegevuste osakond. Selle koosseisu viiakse seni teistes struktuuriüksustes paiknenud ameti- või töökohad, mis on rohkem seotud taasühiskonnastamisega ja peaksid paiknema nende ülesannete täitmiseks mõeldud osakonnas, mitte üksustes. Näiteks viiakse varem üksuste koosseisus olnud sotsiaaltöötajad ja psühholoogid üle sekkumistegevuste osakonda.

Vangla koosseisude arv kokku ei muutu, st muudatuse järel on jätkuvalt kõikide vanglate koosseisus kokku 1584,5 ameti- ja töökohta. Iga vangla kohtade arv muutub veidi seoses teenistusülesannet täitvate vanglate muutumisega (kriminaalhoolduse liikumine Tallinna Vangla koosseisu, Viru Vangla dokumendihaldusteenistusse ülesannete üleandmine põhitegevusüksustest). Vanglaametnike teenistuskohdade arv väheneb vanglate peale kokku 24 võrra, selle arvel on juurde loodud 15 riigiametniku kohta ja üheksa töökohta. Vanglaametnike ametikohti oli enne muudatust kokku 907, muudatuse järel on vanglates kokku 883 vanglaametniku ametikohta. Riigiametnike kohti oli enne muudatust kokku 279,75, muudatuse järel 294,75. Töökohti oli enne kokku 285,75, muudatuse järel 294,75. See võimaldab paindlikumat värbamist, sest riigiametnike kohtade ja töökohtade ülesanded ei eelda vanglaametnike oskusi ja teadmisi. Muudatuse tulemusel ei muutu vanglate ameti- ja töökohtade arv, sest muudatused tehakse olemasolevate koosseisukohtade arvu raames.

Ülejäänud määruste muudatused on seotud koosseisudes ja põhimäärustes tehtavate muudatustega, näiteks muudetakse määrustes ära viited vanadele struktuuriüksustele või selleks, et ametniku ametiaste jääks ka muudatuse järel samaks.

Määrusega muudetakse järgmisi justiitsministri määrusi:

- 1) justiitsministri 24. jaanuari 2007. a määruse nr 5 „Tallinna Vangla teenistujate koosseis“ redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 22.06.2022, 3;
- 2) justiitsministri 26. mai 2008. a määruse nr 25 „Tartu Vangla teenistujate koosseis“ redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 22.06.2022, 4;
- 3) justiitsministri 26. märtsi 2008. a määruse nr 11 „Viru Vangla teenistujate koosseis“ redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 22.06.2022, 5;
- 4) justiitsministri 6. detsembri 2001. a määruse nr 92 „Tallinna Vangla põhimäärus“ redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 22.06.2022, 6;
- 5) justiitsministri 6. detsembri 2001. a määruse nr 87 „Tartu Vangla põhimäärus“ redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 22.06.2022, 7;
- 6) justiitsministri 13. juuni 2006. a määruse nr 20 „Viru Vangla moodustamine ja põhimäärus“ redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 22.06.2022, 8;
- 7) justiitsministri 20. novembri 2000. a määruse nr 46 „Vanglaametniku ametiastmetele vastavad ametikohad“ redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 29.12.2013, 47;
- 8) justiitsministri 14. aprilli 2014. a määruse nr 14 „Vanglateenistuse ametniku ja vanglaametniku kandidaadi vormirietuse ja eraldusmärkide kirjeldus ning nende kandmise kord“ redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 12.10.2022, 3.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Justiitsministeeriumi vanglate osakonna nõunik Laura Glaase (Laura.Glaase@just.ee, 620 8219). Eelnõu on keeleliselt toimetanud õiguspoliitika osakonna õigusloome korralduse talituse toimetaja Taima Kiisverk (Taima.Kiisverk@just.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõu koosneb üheksast paragrahvist.

Eelnõu §-d 1–3

Eelnõu §-de 1–3 muudatused puudutavad Tallinna Vangla, Tartu Vangla ja Viru Vangla koosseisusid.

Eelnõu § 1 (Tallinna Vangla koosseisu muudatused)

Esiteks lisatakse vangla koosseisu kriminaalhoolduse direktori ametikoht. Tema ülesanne on korraldada ja koordineerida kogu kriminaalhooldust viie kriminaalhooldusosakonna kaudu. Kriminaalhooldusosakondade seniseid ülesandeid ei muudeta, osakonnajuhatajate ja teised osakonna ameti- ja töökohad jäävad samaks. Muudatus puudutab eelkõige juhtimist, sest osakonnajuhataja ei allu enam vangla direktorile või vangla direktori asetäitjale, vaid kriminaalhoolduse direktorile. Vanglate kriminaalhoolduse direktori juht on vanglate valdkonna asekancler. Muudatus on vaja, et ühtlustada kriminaalhoolduse ülesande täitmine nii, et see toimuks kõikides kriminaalhooldusosakondades ühetaoliselt. Erinevalt vanglatest ei ole kriminaalhoolduses vanglate lõikes kohtlemisgruppide erisusi ja ülesanded on küllaltki sarnased igas osakonnas. Arvestades, et vangla direktori põhiülesanded on seotud eelkõige järelevalve ja vanglas toimuvaga, ei ole otstarbekas, et vangla direktor tegeleb lisaks neile mahukatele ülesannetele ka väga mahuka kriminaalhoolduse valdkonnaga. Erisus on siiski tehtud seoses noortega, kuivõrd noorte kriminaalhooldusega seotud ülesannet jääb jätkuvalt täitma Viru Vangla kolmas üksus, kus on välja kujunenud sihtgruppi arvestav süsteem, mida ei ole tarvis muuta. Noorte kriminaalhoolduse juhtumikorraldust on jätkuvalt otstarbekas korraldada kohapeal üksuse kaudu, mis juba praegu korraldab üle Eesti kogu alaealiste ja noorte kriminaalhooldust.

Lisaks kaotatakse koosseisust üks vakantne direktori asetäitja koht, sest muudatuste järel ei ole seda kohta enam vaja. Koosseisu tekib juurde üks juhiabi töökoht. Samuti tõstetakse numbriga üksustest (esimene üksus, teine üksus jne) ja avavanglast sotsiaaltöötajate ja psühholoogide kohad ümber sekkumistegevuste osakonda. Sotsiaalteenuste korraldaja ametikoht kaotatakse, selle asemel on teenuste korraldamine edaspidi loodud sekkumistegevuste osakonna juhataja ülesanne. Sekkumistegevuste osakonda lisandub Tallinna Vangla koosseisu tegevusjuhendaja, nagu seni on

olnud tegevusjuhendaja ka Tartu Vangla koosseisus. Sisuliselt muutub ka nende ametikohtade vaatest ainult struktuuriüksus, milles nad paiknevad. Viiendast üksusest kaotatakse ka üks peaspetsialisti (I klassi vanglainspektor) koht, mille arvel luuakse inspektori – üksuse juhi abi koht (samuti I klassi vanglainspektor).

Senise järelevalveosakonna asemel on edaspidi Tallinna Vanglas pääsla ja kokkusaamiste üksus, järelevalvekorralduse üksus, vastuvõtuüksus. Kõik senised järelevalveosakonna ülesanded on jaotatud nende üksuste vahel. Ühe vanemvalvuri koht, mis seni oli järelevalveosakonna koosseisus, viiakse muudatuse tulemusel saateüksuse koosseisu.

Tallinna Vanglas väheneb koosseisus kokku kaheksa vanglaametniku kohta, sh kaks kohta, mis lähevad Viru Vangla koosseisu dokumendihaldusfunktsiooni täitma seoses ülesande üleandmisega Viru Vanglasse. Koosseisu lisandub 78 riigiametniku kohta (juhtkonna koosseisu kriminaalhoolduse direktor, Tartu ja Viru kriminaalhooldusosakonnad ja neli riigiametniku kohta üksustes, mida vanglaametniku asemel saab täita ka riigivõimuvolitusega isik) ja kuus töökohta (kriminaalhooldusosakondade referendid ja sekkumistegevuste osakonna tegevusjuhendaja, nagu ka Tartu Vanglas). Koosseisu koguarv enne muudatust oli 535, uues koosseisus on 611 ameti- ja töökohta. Vanglaametnike kohti oli enne 332, muudatuse järel 324. Riigiametnike kohti oli enne 112,75, muudatuse järel 190,25. Töökohti oli enne muudatust 50,75, muudatuse järel 56,75.

Eelnõu § 2 (Tartu Vangla koosseisu muudatused)

Direktori asetäitja kohti jääb koosseisu senise kahe asemel üks. Sarnaselt Tallinna Vanglaga lisatakse koosseisu üks juhiabi koht teise üksuse vakantse valvuri koha arvel. Numbriga üksustesse lisatakse inspektori – üksuse juhi abi ametikohad (vanglaametniku ametikoht). Sekkumistegevuste osakond täidab edaspidi samu ülesandeid, mida varem täitis taasühiskonnastamise valdkond ja üksuste sotsiaaltöötajad ning psühholoogid ning seda juhib osakonnajuhataja, nagu ka Tallinna ja Viru vanglas. Sotsiaalteenuste korraldaja ametikoht kaotatakse, selle asemel on teenuste korraldamine edaspidi loodud sekkumistegevuste osakonna juhataja ametikoha ülesanne. Seega viiakse üksustest ja avavanglast sotsiaaltöötajad ja psühholoogid üle sekkumistegevuste osakonda, nagu ka Tallinna Vanglas. Muudatuse tulemusel on sekkumistegevuste osakonnas 10 sotsiaaltöötaja ja 8 psühholoogi kohta. Numbriga üksusest jäetakse välja ka vakantsed inspektori (vanglaametnik) ametikohad. Kolmandas üksuses väheneb inspektor-kontaktisikute arv neljalt kolmele. Senise järelevalveosakonna asemel on Tartu Vangla koosseisus edaspidi pääsla ja kokkusaamiste üksus ning järelevalvekorralduse üksus. Aresti täideviimist ja vastuvõtuüksuse ülesannete täitmist (korraldada vastuvõttu, järelevalvet ja vangistuse täideviimist) korraldab ka edaspidi kolmas üksus, seetõttu ei looda Tartu Vanglasse eraldi arestimaja ja vastuvõtuüksust. Saateüksuses on ühe vanemsaatja koha arvelt loodud vanemvalvuri koht. Järelevalvekorralduse üksusesse on loodud ka kolm spetsialisti kohta. See on vajalik, et luua värbamisvõimalused funktsioonile, mis vanglaametniku võimuvolitust ei eelda.

Senise registrite arendamise valdkonna nimetus muudetakse ümber, uus nimetus on IT ja andmehalduse valdkond. Lisaks seni koosseisus olnud kohtadele lisatakse andmeanalüütiku (tippspetsialist) ametikoht. Kohtade arvu muudatus ei mõjuta, sest koht luuakse kolmanda üksuse inspektor-kontaktisiku vakantse koha arvel. Muudatus on seotud Tartu Vangla põhimäärusesse eelnõu § 5 punktiga 7 tehtavate muudatustega.

Meditšiiniosakonda puudutab üks muudatus, nimelt muudetakse vanemõe töökoht õendusjuhi kohaks, nagu see on praegu nimetatud ka Tallinna vanglas. Kuivõrd sisuliselt vastavad töökoha ülesanded rohkem õendusjuhi ülesannetele, siis tehakse muudatus ka Tartu Vanglas.

Tartu Vangla väheneb kaheksa vanglaametniku koha võrra, sh kaks kohta antakse üle Viru Vanglasse dokumendihaldusfunktsiooni ülesannet täitma. Koosseis väheneb 37 riigiametniku koha võrra. Vähenemine toimub seni kriminaalhoolduse ülesandeid täitvate kohtade võrra, kuid lisanduvad üks andmeanalüütik IT ja andmehalduse valdkonda, üks psühholoog sekkumistegevuste osakonda ja kolm riigiametniku kohta, kes täidavad üksustes funktsioone, mida vanglaametniku asemel saab täita ka riigivõimu volitusega isik (ametnik), kes ei ole vanglaametnik. Koosseis väheneb kahe töökoha võrra kriminaalhooldusosakonna referentide arvel, kuid juhtkonda lisandub juhiabi koht. Koosseisu koguarv

oli 419,5 ameti- ja töökohta, muudatuse järel 372,5 ameti- ja töökohta. Vanglaametnike ametikohti oli enne muudatust kokku 267, muudatuse järel 259, riigiametnike kohti oli kokku 71,5, muudatuse järel 34,5. Töökohti oli enne muudatust kokku 45, muudatuse järel 43.

Eelnõu § 3 (Viru Vangla koosseisu muudatused)

Vangla direktori asetäitjate arv väheneb kolmelt kahele. Juhtkonna koosseisu lisatakse juhiabi töökoht, nagu teisteski vanglates. Juhiabi töökoha ülesanded jagunevad juhtkonna abifunktsiooni ja sisekommunikatsiooni ülesannete vahel.

Relvastatud üksuse juhi koha nimetus muudetakse relvastatud üksuse ülema kohaks. Muudatus ei ole sisuline, vaid lähtub sellest, et justiitsministri 12. detsembri 2002. a määruse nr 81 „Relvastatud üksuse tegevuse kord“ § 2 lõike 1 punkt 1 ja § 4¹ nimetab üksuse koosseisu liikmena üksuse ülema. Seega on muudatus vaid normitehniline.

Loodav sekkumistegevuste osakond toimib ka Viru Vanglas samal põhimõttel nagu Tallinna ja Tartu vanglas. Sekkumistegevuste osakonna ühe peaspetsialist-metoodiku koha arvelt luuakse Tallinna Vangla koosseisu olemasolevasse Viru kriminaalhooldusosakonda vanemkriminaalhooldusametnik-metoodiku ametikoht. Viru Vangla koosseisu jääb kaks peaspetsialist-metoodikut. Numbriga üksustest ja avavanglaosakonnast liiguvad sotsiaaltöötajad ja psühholoogid sekkumistegevuste osakonda. Sekkumistegevuste osakonda jääb kokku viis psühholoogi ja seitse sotsiaaltöötaja kohta. Lisaks luuakse igasse numbriga üksusesse inspektori – üksuse juhi abi ametikohad (vanglaametniku koht). Muudatus tehakse vastava üksuse inspektori koha arvel.

Avavangla osakond muudetakse struktuuris üksuseks. Tegu ei ole töö sisu puudutavate muudatustega, vaid on pigem seotud sellega, et üksus on väike, koosseisus on kokku 11 ametikohta, seega koosseisult väiksem kui mitmed numbriga üksused. Ka Tallinna ja Tartu vanglas on avavanglat vangla struktuuris käsitatud üksusena.

Haldusosakonda luuakse uus eelarveteenistuse finantsspetsialisti koht (riigiametnik). Eelarveteenistuse töömaht on suurenenud ning finantsanalüütikute töökoormuse ühtlustamiseks luuaksegi uus koht. Kohtade koguarvu muudatus siiski ei mõjuta, sest koht tekib vangla ühe vakantse töökoha arvel (kõõgitööline). Eelarveteenistuses väheneb ka spetsialistide arv seitsmelt kuuele. Koht, mille ülesanne on seotud tööhõivega, läheb haldusteenistusse. Suurem muudatus on dokumendihaldusteenistuses, kuhu lisandub kuus spetsialisti kohta, st senise 11 koha asemel on edaspidi 17 kohta. Tegu on muudatusega, mis on seotud üksustest dokumendihaldustegevusega seotud ülesannete äravõtmisega. Kuna kogu dokumendihaldusega seonduvat on otstarbekas korraldada võimalikult suures mahus dokumendihaldusteenistuse kaudu, mitte üksustes kohapeal, siis on täiendav personaliressurs nende ülesannete täitmiseks vajalik. Samuti lisandub haldusteenistusse kaks spetsialisti kohta, sh eespool nimetatud tööhõivega tegelev koht.

Personaliosakonda puudutab kaks muudatust. Esiteks lisatakse üks peaspetsialisti koht nii, et senise viie asemel on neid edaspidi kuus. Tegu on turunduse ja värbamise ülesandega töökohaga, mis luuakse personaliosakonna ühe vakantse spetsialisti koha arvel. Teine muudatus puudutab sekretäri töökoha tähtajalisest tähtajatuks muutmist. Tegu on valvurite nõukogule mõeldud kohaga, mis oli varem mõeldud liikuva kohana sõltuvalt sellest, millisest vanglast on nõukogu eesistuja. See erisus ei ole enam vajalik, mistõttu muudetakse koht tähtajatuks.

Viru Vangla koosseis väheneb kaheksa vanglaametniku võrra, sh kaks kohta antakse üle haldusosakonda dokumendihaldusfunktsiooni täitma), samuti väheneb kokku 26 riigiametniku kohta (kriminaalhooldus, lisanduvad sekkumistegevuste osakonna juhtaja ja haldusosakonna finantsspetsialisti ametikoht ja kolm riigiametniku kohta täitma funktsioone, mida vanglaametniku asemel saab täita ka riigivõimuvolitusega isik). Töökohtade arv suureneb kokku viie võrra, sest haldusosakonda lisandub dokumendihaldusfunktsioon (kokku kuus kohta), samuti võetakse Viru Vanglalt üle kinnipeetavate tööhõivega tegelemine, neid ülesandeid täitis varem vanglaametnik. Ka Viru Vangla juhtkonda luuakse juhiabi töökoht.

Koosseisu koguarv oli enne muudatust 630, muudatuse järel 601. Vanglaametnikke oli enne koosseisus kokku 308, pärast muudatust 300. Riigiametnikke oli enne kokku 96, muudatuse järel 70, töökohti oli enne kokku 190, muudatuse järel 195.

Eelnõu §-d 4–6

Eelnõu §-de 4–6 muudatused puudutavad Tallinna Vangla, Tartu Vangla ja Viru Vangla põhimääruseid. Muudatused on seotud koosseisudes tehtavate muudatustega.

Eelnõu § 4 (Tallinna Vangla põhimääruse muudatused)

Punktide 1 ja 2 muudatused

Määruse § 2 lõike 1 punkti 1¹ täiendatakse nii, et vangla ülesanne on ka kriminaalhoolduse läbiviimist toetavate tegevuste korraldamine. See on seotud punkti 2 muudatusega, millega täiendatakse määrust paragrahviga, millega lisatakse Tallinna Vangla põhimäärusesse vanglate kriminaalhoolduse direktori ülesannete kirjeldus, juhtimisulatus ja -pädevus. Vanglate kriminaalhoolduse direktor juhib kriminaalhoolduse tööd ühe erandiga. Nimelt ei tegele vanglaülene kriminaalhooldus Viru Vangla alaealiste ja noorte kriminaalhooldusega. Üle Eesti tegeleb alaealiste ja noorte kriminaalhooldusega jätkuvalt edasi Viru Vangla kolmas üksus. Vanglate kriminaalhoolduse direktor allub vahetult vanglate valdkonna asestantslerile, kes nii nimetab kriminaalhoolduse direktori ametisse kui ka vabastab ametist. Vanglate kriminaalhoolduse direktor juhib vahetult kriminaalhooldusosakondade tööd, kaasab vajadusel kriminaalhooldusosakondade töösse teiste vanglate ametnikud ja töötajad, vastutab kriminaalhoolduse ülesannete otstarbeka täitmise eest ning tagab kriminaalhoolduse ülesannete tulemusliku täitmise, samuti kriminaalhoolduse arendamise ja selle osakondade häireteta töö, nimetab ametisse ja vabastab ametist kriminaalhooldusosakonna ametnikud ja töötajad ning sõlmib, muudab ja lõpetab töölepinguid kriminaalhooldusosakonna ametnike ja töötajatega. Ühtlasi tagab vanglate kriminaalhoolduse direktor osakondade täiendusõppe korraldamise, esitab Justiitsministeeriumile ettepanekuid kriminaalhoolduse töö korraldamiseks, tagab kriminaalhoolduse ülesannete täitmiseks eraldatud eelarveraha säästliku ja sihipärase kasutamise vastavalt õigusaktidele ja Justiitsministeeriumi korraldustele, vastutab tema valdusesse antud riigivara säilimise ja heaperemeheliku kasutamise eest ning täidab muid õigusaktidega talle pandud ülesandeid. Vangla ülesandeks jääb aga kriminaalhoolduse läbiviimist toetavate tegevuste korraldamine. Punktiga 3 sätestatakse vanglate kriminaalhoolduse direktori asendamise kord.

Punktiga 4 muudetakse vanglate struktuuriüksuste nimetusi. Tallinna Vangla osakonnad on muudatuse tulemusel sekkumistegevuste osakond, meditsiiniosakond, teabe- ja uurimisosakond, Ida-Harju kriminaalhooldusosakond, Pärnu kriminaalhooldusosakond, Tartu kriminaalhooldusosakond ja Viru kriminaalhooldusosakond. Vangla üksused on esimene, teine, kolmas, neljas, viies üksus, avavangla, saateüksus, pääsla ja kokkusaamiste üksus, järelevalvekorralduse üksus ja vastuvõtuüksus. Valdkonnapõhiselt liigitatud teenistuskohadeks jäävad õigus ja sisekontroll.

Punktiga 5 täiendatakse määrust Tallinna Vangla koosseisu lisandunud kriminaalhooldusosakondade tööpiirkondade sätestamisega. Tartu kriminaalhooldusosakonna tööpiirkond on Tartu maakond, Jõgeva maakond, Viljandi maakond, Valga maakond, Võru maakond ja Põlva maakond. Viru kriminaalhooldusosakonna tööpiirkond on Ida-Viru ja Lääne-Viru maakond.

Punktiga 6 sätestatakse sekkumistegevuste osakonna ülesanded. Sekkumistegevuste osakond täidab ülesandeid, mis varem olid vangla koosseisus taasühiskonnastamise teenistuskohad kui valdkonnapõhiselt liigitatud teenistuskohad. Selle osakonna põhiülesanne on korraldada kinnipeetavate ja vahistatute sotsiaalset ja psühholoogilist nõustamist, sotsiaalprogrammide läbiviimist, religioonialast tegevust, huvialategevust ja raamatukoguteenuse osutamist ning suunata kinnipeetavaid ja vahistatud haridust ja riigikeelt omandama. Sisuline muudatus puudutab teatud funktsioone, mis varem olid üksustes laiali, nt sotsiaaltöötajad ja psühholoogid. Kuna nemad on muudatuse tulemusel samuti sekkumistegevuste osakonnas, siis on kogu vajaminev funktsioon tervikuna ühes üksuses.

Punktiga 7 tunnistatakse kehtetuks määruse §-d 12 ja 16. Nimetatud sätetes on järelevalveosakonna ja taasühiskonnastamise valdkonna ülesannete kirjeldused. Järelevalveosakonna asemel on edaspidi Tallinna Vanglas kolm teise nimega üksust, seega jäetakse põhimäärusest välja ka järelevalveosakond.

Taasühiskonnastamise valdkonna ülesanded on edaspidi kirjeldatud sekkumistegevuse osakonna juures, määruse §-s 6³.

Punktiga 8 sõnastatakse uued üksuste nimetused ja ülesanded. Järelevalveosakonna asemel on vanglas struktuuriüksusena pääsla ja kokkusaamiste üksus, järelevalvekorralduse üksus ja vastuvõtuüksus. Pääsla ja kokkusaamiste üksuse põhiülesanne on vanglasse sisenemise, väljumise ja kokkusaamiste korraldamine. Järelevalvekorralduse üksuse põhiülesanded on korraldada vangla vastutusalas ööpäevaringset korrapidamist ja valvet, vanglaväliseid erakorralisi saatusi ja tagada vangla operatiivjuhtimine ning toimepidevus. Vastuvõtuüksuse põhiülesanded on korraldada vanglas kinnipeetavate ja vahistatute vastuvõttu ja järelevalvet ja vangistuse täideviimist.

Punktiga 9 täiendatakse § 21. Säte määratleb osakonna kui vangla struktuuriüksuse põhimäärusega seonduva. Sätte kohaselt määratakse osakonna täpsemad ülesanded ja juhtimiskorraldus ning osakonnajuhataja asendamine osakonna põhimäärusega, mille kinnitab vangla direktor oma käskkirjaga. Kuna kriminaalhooldusosakonnad ei allu enam vangla direktorile, siis ei ole vangla direktoril pädevust kriminaalhooldusosakonna põhimäärust kehtestada.

Eelnõu § 5 (Tartu Vangla põhimääruse muudatused)

Punktiga 1 jäetakse põhimäärusest vangla ülesandena välja kriminaalhoolduse korraldamine. Arvestades, et muudatuste tulemusel on see tervikuna Tallinna Vangla koosseisus olevate kriminaalhooldusosakondade ja kriminaalhoolduse direktori ülesanne, jäetakse see ka Tartu Vangla ülesannete loetelust välja.

Punktiga 2 sõnastatakse § 2 lõige 1² selliselt, et vangla ülesanne on korraldada kriminaalhoolduse läbiviimist toetavaid tegevusi. Muudatus on seotud sellega, et kriminaalhoolduse põhiülesandeid täidavad Tallinna Vangla koosseisus olevad kriminaalhooldusosakonnad.

Punktiga 3 jäetakse vangla ülesannete hulgast välja muud sätted, mis nimetavad kriminaalhooldust.

Punktiga 4 sõnastatakse ümber vanglate osakondade, üksuste ja valdkonnapõhiselt liigitatud teenistuskohade loetelu. Tartu Vangla osakonnad on meditsiini osakond, sekkumistegevuste osakond ja teabe- ja uurimis osakond. Tartu Vangla üksused on esimene, teine, kolmas, neljas, viies üksus, avavangla, saateüksus, pääsla ja kokkusaamiste üksus ja järelevalvekorralduse üksus. Valdkonnapõhised teenistuskohad on õiguse, sisekontrolli ning IT ja andmehalduse valdkondades.

Punktiga 5 tunnistatakse kehtetuks paragrahvid 6², 9¹, 13 ja 15¹. Paragrahv 6² sätestab kriminaalhooldusosakonna tööpiirkonnad. Kuivõrd kriminaalhoolduse ülesanne on reguleeritud Tallinna Vangla põhimääruses ja seda ülesannet täidetakse Tallinna Vangla kriminaalhooldusosakondade kaudu, tunnistatakse säte Tartu Vangla põhimääruses kehtetuks. Paragrahv 9¹ sätestab järelevalveosakonna ülesanded. Kuna järelevalveosakonda muudatuse tulemusel enam ei ole ja senised ülesanded jagunevad teiste üksuste vahel, siis tunnistatakse säte kehtetuks. Paragrahv 13 sätestas vangla taasühiskonnastamise valdkonna teenistujate põhiülesanded. Neid põhiülesandeid täitva osakonna nimetus on edaspidi sekkumistegevuste osakond.

Punktiga 6 lisatakse määrusesse sekkumistegevuse osakonna ülesannete kirjeldus. Sekkumistegevuste osakonna põhiülesanne on korraldada kinnipeetavate ja vahistatute sotsiaalset ja psühholoogilist nõustamist, sotsiaalprogrammide läbiviimist, religioonialast tegevust, huvialategevust ja raamatukoguteenuse osutamist ning suunata kinnipeetavaid ja vahistatuid haridust ja riigikeelt omandama. Samasisuline säte on kõikide vanglate põhimäärustes.

Punktiga 7 lisatakse määrusesse IT ja andmehalduse valdkonna teenistujate ülesannete kirjeldus. IT ja andmehalduse valdkonna teenistujate põhiülesanne on IT ja andmehalduse valdkonna teenistujate põhiülesanne on vangistusseaduse § 5¹ lõikes 1 nimetatud andmekogu ja muude vanglateenistuse andmekogude, infotehnoloogiliste lahenduste (v.a vangla turvasüsteemide) arendamine ja haldamine koostöös registrite ja infosüsteemide keskusega ning andmehaldus. VangS § 105 lõike 1² järgi võib vangla teenistuskoha või struktuuriüksuse allutada Justiitsministeeriumi juhtimisele. Kui vangla ameti- või töökoht või struktuuriüksus on allutatud Justiitsministeeriumi juhtimisele, siis Justiitsministeerium või

tema volitatud isik nimetab ametniku ametikohale ja vabastab ta ametikohalt või sõlmib töötajaga töölepingu ja lõpetab selle. Nimetatud sätte kohaselt sätestatakse ka vangla põhimääruses, et IT ja andmehalduse valdkonna tööd juhib vanglate IT-juht. Vanglate IT-juhi ametikoht on Justiitsministeeriumi vanglate osakonna koosseisus ja selle ametikoha ülesandeks on IT-arendused kogu vanglateenistuses. Kuivõrd vanglate IT-arendustega seotud tööd koordineerib IT-juht, siis on otstarbekas korraldada ka juhtimine IT-juhi kaudu.

Punktiga 8 täiendatakse määrust pääsla ja kokkusaamiste üksuse ja järelevalvekorralduse üksuse ülesandeid reguleerivate sätetega. Pääsla ja kokkusaamiste üksuse põhiülesanne on vanglasse sisenemise, väljumise ja kokkusaamiste korraldamine. Järelevalvekorralduse üksuse põhiülesanded on korraldada vangla vastutusalas ööpäevaringset korrapidamist ja valvet, vanglaväliseid erakorralisi saatmisi ja tagada vangla operatiivjuhtimine ning toimepidevus. Erinevalt Tallinna Vanglast ei ole Tartu Vanglas eraldi vastuvõtuüksust, sest neid ülesandeid täidab kolmas üksus.

Eelnõu § 6 (Viru Vangla põhimääruse muudatused)

Punktiga 1 muudetakse § 2 lõiget 1. Kehtiva sõnastuse järgi on Viru Vangla Justiitsministeeriumi valitsemisalas olev valitsusasutus, mis viib täide vangistust, eelvangistust, aresti ja vangistusseaduse § 3 lõikes 2 ja § 4 lõikes 2 nimetatud isikute kinnipidamist ning korraldab kriminaalhooldust. Kriminaalhoolduse korraldamine toimub edaspidi Tallinna Vangla kaudu, erandiks on alaealiste ja noorte kriminaalhooldus, mis juba praegu on tervikuna ainult Viru Vangla ülesanne. Seetõttu täiendatakse sätet nii, et Viru Vangla korraldab üle Eesti alaealiste ja noorte kriminaalhooldust. Samasugune muudatus tehakse ka punktiga 2, millega muudetakse § 3 punkti 1¹. Sätte kehtiva sõnastuse järgi on Viru Vangla ülesanne korraldada kriminaalhooldust ning üle Eesti alaealiste ja noorte kriminaalhooldust. Sättest jäetakse välja viide üldisele kriminaalhoolduse korraldamisele ja sõnastatakse kriminaalhoolduse läbiviimist toetavate tegevuste korraldamisena nagu ka Tartu Vangla põhimääruses. Muudatuse järgi on vangla ülesanne korraldada kriminaalhoolduse läbiviimist toetavaid tegevusi.

Punktiga 3 sõnastatakse vangla osakondade, üksuste ja vangla valdkonnapõhiselt liigitatud teenistuskohdade loetelu. Viru Vangla osakonnad on meditsiiniosakond, sekkumistegevuste osakond, haldusosakond, personaliosakond, teabe- ja uurimisosakond. Vangla üksused on esimene, teine, kolmas, neljas ja viies üksus, avavangla, saateüksus, pääsla ja kokkusaamiste üksus, järelevalvekorralduse üksus ja vastuvõtuüksus. Vangla valdkonnapõhisteks teenistuskohdadeks jäävad õigus, sisekontroll ja relvastatud üksus.

Punktiga 4 tunnistatakse paragrahvid 7², 9, 10¹, 16¹, 16² kehtetuks. Paragrahv 7² sätestab kriminaalhoolduse tööpiirkonnad. Kuivõrd Viru Vangla ei täida enam kriminaalhoolduse ülesannet (välja arvatud alaealiste ja noorte kriminaalhooldust), tunnistatakse sätte kehtetuks. Samal põhjusel tunnistatakse kehtetuks ka paragrahv 16¹, mis sätestab kriminaalhooldusosakonna ülesanded. Paragrahv 9 sätestab avavanglaosakonna põhiülesanded. Avavangla muudetakse aga struktuuris üksuseks, nagu see on praegu ka Tallinna ja Tartu vanglas, ning seetõttu tunnistatakse sätte kehtetuks. Paragrahv 10¹ sätestab järelevalveosakonna ülesanded. Kuivõrd järelevalveosakonda muudatuse tulemusel vangla struktuuriüksusena koosseisu ei jää, tunnistatakse seegi sätte kehtetuks. Paragrahv 16² sätestab taasühiskonnastamise valdkonna põhiülesanded, mida edaspidi täidetakse sekkumistegevuste osakonna, st teise struktuuriüksuse kaudu, nagu ka teistes vanglates. Seetõttu ei ole ka seda sätet enam tarvis ja see tunnistatakse kehtetuks.

Punktiga 5 täiendatakse määrust §-ga 11³, milles kirjeldatakse sekkumistegevuste osakonna põhiülesandeid. Samasisuline muudatus tehakse kõikide vanglate põhimäärustes. Sisuliselt täidab sekkumistegevuste osakond samu ülesandeid, mida seni täitis taasühiskonnastamise valdkond. Sekkumistegevuste osakonna põhiülesanne on korraldada kinnipeetavate ja vahistatute sotsiaalset ja psühholoogilist nõustamist, sotsiaalprogrammide läbiviimist, religioonialast tegevust, huvialategevust ja raamatukoguteenuse osutamist ning suunata kinnipeetavaid ja vahistatuid haridust ning riigikeelt omandama.

Punktiga 6 täiendatakse määrust §-dega 14⁷–14¹⁰. Nimetatud §-dega nimetatakse vangla struktuuriüksustena avavangla, mis seni oli osakond, pääsla ja kokkusaamiste üksus,

järelevalvekorralduse üksus, vastuvõtuüksus. Avavangla ülesanded jäävad samaks, muutub vaid struktuuriüksus. Sarnaselt Tallinna ja Tartu Vanglale luuakse ka Viru Vanglas järelevalveosakonna asemele eraldi üksused, mis on pääsla ja kokkusaamiste üksus, järelevalvekorralduse üksus ja vastuvõtuüksus. Pääsla ja kokkusaamiste üksuse põhiülesanne on vanglasse sisenemise, väljumise ja kokkusaamiste korraldamine. Järelevalvekorralduse põhiülesanded on korraldada vangla vastutusalas ööpäevaringset korrapidamist ja valvet, vanglaväliseid erakorralisi saatmisi ja tagada vangla operatiivjuhtimine ning toimepidevus. Vastuvõtuüksuse põhiülesanded on korraldada vanglas kinnipeetavate, vahistatute, arestialuste ja vangistusseaduse § 3 lõikes 2 ja § 4 lõikes 2 nimetatud isikute vastuvõttu ja järelevalvet, vangistuse ja aresti täideviimist ning vangistusseaduse § 3 lõikes 2 ja § 4 lõikes 2 nimetatud isikute kinnipidamist.

Punktiga 7 tehakse normitehniline muudatus. Paragrahvi 16⁷ lõigetes 1 ja 2 asendatakse sõna „juht“ sõnaga „ülem“. Samasisuline muudatus tehakse ka Viru Vangla koosseisus. Justiitsministri 12.12.2002. a määruses nr 81 „Relvastatud üksuse tegevuse kord“ on läbivalt kasutatud mõistet „üksuse ülem“. Seetõttu tehakse vastav muudatus ka põhimääruses.

Eelnõu §-ga 7 muudetakse justiitsministri 20. novembri 2000. a määruse nr 46 „Vanglaametniku ametiastmetele vastavad ametikohad“ § 1 punkti 5 ja § 2 punkti 1. Paragrahvi 1 punktis 5 asendatakse sõna „juht“ sõnaga „ülem“. Paragrahvi 2 punkti 1 täiendatakse pärast sõna „üksuse juht“ sõnadega „, alaealiste ja noorte järelevalve juht, alaealiste ja noorte kriminaalhoolduse ja sekkumistegevuste juht“. Sätte kehtiva sõnastuse järgi on I klassi vanglainspektori ametiastmetele vastavad osakonnajuhataja, üksuse juht ja peaspetsialist vangla koosseisus määratud kohal. Muudatuse tulemusel on selles loetelus ka alaealiste ja noorte järelevalve juht ning alaealiste ja noorte kriminaalhoolduse ja sekkumistegevuste juht. Muudatus on vajalik, sest Viru Vangla kolmandas üksuses on koosseisus ametinimetused: „alaealiste ja noorte järelevalve juht“, „alaealiste ja noorte kriminaalhoolduse ning sekkumistegevuste juht“. Sisuliselt täidavad nad ülesandeid oma valdkonnas sarnaselt loetelus nimetatud juhtidega, mistõttu on põhjendatud, et need kohad oleksid samuti I klassi vanglainspektori kohad.

Eelnõu §-ga 8 muudetakse justiitsministri 14. aprilli 2014. a määruse nr 14 „Vanglateenistuse ametniku ja vanglaametniku kandidaadi vormiriietuse ja eraldusmärkide kirjeldus ning nende kandmise kord“ § 57 lõiget 1 ja määruse lisa 10. Muudatuse tulemusel on I klassi vanglainspektori eraldusmärgid ka alaealiste ja noorte järelevalve juhi ametikohal ning alaealiste ja noorte kriminaalhoolduse ja sekkumistegevuste juhi ametikohal. Sellest tulenevalt muudetakse ka määruse lisa 10. Muudatus on seotud eelnõu § 7 muudatusega.

Eelnõu §-ga 9 sätestatakse määruse jõustumise ajaks 1. jaanuar 2023. Neile inimestele, kellele on seoses struktuuri ja ülesannete muutumisega tehtud ettepanek asuda teisele ametikohtale, on vanglad andnud kätte teatised. Muude personalitoimingute tegemiseks on vanglal aega 1. jaanuarini 2023, millest piisab täiendavateks toiminguteks (ametijuhendite muudatused jms). Vanglad on muudatustest teadlikud ja nende toimingutega ka juba alustanud.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrusel ei ole puutumust Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Kavandatavad muudatused

1. Kriminaalhooldusega seotud struktuurimuudatused
2. Järelevalve valdkonnaga seotud muudatused
3. Taasühiskonnastamise valdkonnaga (sekkumistegevustega) seotud struktuurimuudatused
4. Muud muudatused, mis tulenevad otseselt kriminaalhoolduse, järelevalve ja sekkumistegevuste struktuurilistest muudatustest
5. IT ja andmehaldusega seotud juhtimismuudatused

Sihtgrupp

Muudatused mõjutavad peamiselt vanglate töökorraldust, vanglas töötavaid ametnikke ja töötajaid. Muudatused võivad vähesel määral puudutada ka kinnipeetavaid, vahistatud, arestialuseid, vanglasse toimetatud kuni 48 tunniks kinni peetud või sundtoomisele allutatud isiku, välja arvatud kriminaalmenetluse seadustiku § 217 kohaselt kahtlustatavana kinnipeetuid, samuti korrakaitseaduse alusel vanglasse kainenema toimetatud joobeseisundis isikuid ja kriminaalhooldusaluseid.

1) Mõju vanglate töökorraldusele

Määrus avaldab mõju Eesti vanglatele, st mõjutatud on kolm valitsusasutust (Tallinna, Tartu ja Viru vangla), mis kokku moodustavad alla 5% kõikidest valitsusasutustest. Seega on mõjutatud sihtrühma suurus väike. Vanglate struktuuris tehtavad muudatused puudutavad ainult osa kõigist ametnikest ja töötajatest ning muutus ei tingi vajadust ametnikke täiendavalt koolitada. Töökorralduse muudatused on seotud tööülesannete eri üksuste vahel ümber jaotamisega. Ametnike ja töötajate koht muutub struktuuriüksuses ja teatud juhtudel ka ülesanded. Struktuuriüksuse muudatused (nt struktuuriüksuse osakonnast üksuseks muutmine või valdkonnapõhiste teenistuskohdade muutmine osakonnaks) ei avalda ametnikele ja töötajatele suurt mõju. Mõnede ameti- ja töökohtade puhul kaasnevad ka sisulised muudatused tööülesannetes, kuid need ülesanded on jaotatud muudatuste käigus nii, et võimalikult paljud ametikohad jääksid täitma senisega võrreldes sarnaseid ülesandeid ning sarnaseid ülesandeid täitvad ametikohad paigutatakse omakorda väiksemasse struktuuriüksusesse (nt järelevalveosakonnast pääsja- ja kokkusaamise üksusesse või järelevalvekorralduse üksusesse). Muudatuste tegemisel on arvesse võetud, et ametnike tööülesanded ei muutuks nii, et see eeldaks ametijuhendite muutmist. Kohad on enamjaolt ümber struktureeritud nii, et need ametnikud, kes täitsid samu ülesandeid enne, täidaksid samu ülesandeid ka edaspidi uues struktuuriüksuses. Osale ametnikest on siiski pakutud asuda teisele kohale, sh asuda uue ametijuhendiga töökohale. Neid juhtumeid on siiski vähe, sest enamasti konkreetse ametniku tööülesanded nii ulatuslikult ei muutu. Muudatuste tulemusel ei jää ka ametikohti täitmata suuremal määral, kui oli kohti täitmata enne muudatust.

Mõju ulatus on väike, kuna vangistusseadusest, kriminaalhooldusseadusest ja teistest seadustest tulenevad ülesanded vangistuse täideviimisel ja kriminaalhooldusülesannete täitmisel on jätkuvalt samad. Struktuuriüksuste kujundamine osakonnast üksuseks või valdkonnapõhistelt teenistuskohadelt osakonnaks ei mõjuta õigusaktidest vanglale tulenevate ülesannete sisu ega vangla pädevust või volitusi. Ülesannete ümber jaotamine struktruuriüksuste vahel toob küll kaasa muudatusi ametnike töökorralduses, kuid need ei ole enamjaolt sisulist laadi. Seega võib öelda, et ametnike tegevuses tervikuna suuri muutusi ei toimu.

Mõju avaldumise sagedus on väike, sest struktuurimuudatustega seotud tegevused on ühekordsed ja vanglad jätkavad ülesannete täitmist lihtsalt teise struktuuriüksuse kaudu. Pigem on muudatus positiivne, sest kui varem olid teatud samu ülesandeid täitvad ameti- ja töökohad üksustes laiali, siis muudatuse tulemusel on nad paigutatud koosseisus ühe struktuuriüksuse alla, mis võimaldab tööd korraldada ühetaolisemalt. Suurest järelevalveosakonnast väiksemate üksuste loomine võimaldab järelevalve valdkonna tööd paremini korraldada, sest igal valdkonnal ja üksust juhtival ametnikul on oma selgelt piiritletud vastutusala.

Vanglate IT ja andmehalduse juhtimisega seotud muudatuste mõju on pigem positiivne, sest ülesanne on tervikuna koordineeritud ühe juhi kaudu. Vajalik koostöö ka RIK-i ja RIT-iga on muudatuse järel operatiivsem, sest koostööd tehakse ühe tervikliku meeskonnaga, keda juhib IT-juht ja kelle kaudu toimub suhtlus arendustööde puhul otse RIK-i ja RIT-iga.

Muudatustega ei ole ette näha ebasoovitavat mõju. Lähtudes neljast mõju olulisuse kriteeriumist on kokkuvõttes mõju ebaoluline.

2) Mõju ametnikele ja töötajatele

Mõju ulatus ametnikele ja töötajale on samuti väike, sest struktuurimuudatustega ei muudeta vangla kriminaalhoolduse, järelevalve ega taasühiskonnastamisega seotud ülesandeid. Enim puudutavad

muudatused kokku kaheksat ametnikku, kelle ametikoht koosseisust kaob. Need on sõltuvalt vanglast vanglate direktorite asetäitjate kohad, sotsiaalteenuste korraldaja ja järelevalveosakondade juhataja kohad. Vanglad on teinud neile ettepaneku üleviimiseks teisele ametikohale (VangS § 128 lg 1 p 1 ja lg 2) või ettepaneku asuda teisele kohale ja andnud kätte koondamisteatised, kuid uuele ametikohale asumise nõustumisest või keeldumisest teatamise tähtaeg ei ole kõikide ametnike puhul veel möödunud. Osad teate saanud inimestest on vanglale teatanud, et jätkavad teenistuses neile pakutud uuel ametikohal.

Mõju avaldumise sagedus on väike, sest muudatuste jõustumise järel jätkavad vanglad samade ülesannete täitmist, kuid teiste struktuuriüksuste ja juhtimisliinide kaudu. Kokkuvõttes on muudatuste mõju ebaoluline.

3) Mõju kinnipeetavatele, vahistatutele, arestialustele ja kriminaalhooldusalustele

Mõjutatud sihtrühma suurus on väike, määrus avaldab mõju vanglas viibivatele kinnipeetavatele, kes moodustavad Eesti elanikkonnast alla 5% ning kriminaalhooldusalustele. Vangide koguarv Eesti vanglates oli 13. novembri 2022 seisuga 2072, kriminaalhooldusaluseid 3459¹. Eesti rahvaarv oli 20.11.2022 seisuga 1 331 796². Mõju ulatus on väike, sest muudatused puudutavad ülesannete ümber jaotamist struktuuris, ühtegi vangla ülesannet karistuse täideviimise ja kriminaalhoolduse täideviimisel ei muudeta. Need ülesanded tulenevad vangistusseadusest, kriminaalhooldusseadusest, karistusseadustikust ja kriminaalmenetluse seadustikust. Kuna vangla ülesanded järelevalve korraldamisel, kriminaalhoolduse korraldamisel ja taasühiskonnastavate tegevuste (sekkumistegevuste) korraldamisel ei vähenenud ega suurenenud, vaid ülesanded tulenevad jätkuvalt vangistusseadusest ja kriminaalhooldusseadusest ja teistest seadustest, siis on otsene vahetu mõju kinnipeetavatele, vahistatutele, arestialustele ja kriminaalhooldusalustele väike. Muudatuste avaldumise sagedus on väike, sest struktuurimuudatus on ühekordne ja ülesandeid täidetakse jätkuvalt samamoodi, kuid järelevalve, taasühiskonnastamise ja kriminaalhoolduse ülesandeid asutakse täitma uute struktuuriüksuste kaudu.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne täiendavaid riigieelarvelisi kulusid. Muudatuste rakendamiseks vajalikud kulud kaetakse vanglate olemasolevatest eelarvevahenditest ja täiendavat lisarahastust muudatused ei eelda. Muudatuste ühekordne finantsmõju on kuni 26 000 eurot, millele lisanduvad maksukulud. Mõju tekib juhtimistasandite muudatusest, kus kokku on koondamisolukorras kaheksa ametnikku. Neile on pakutud ATS § 90 lõike 7 alusel teist ametikohta ning lõplik eelarvemõju sõltub sellest, kui mitu teenistujat otsustab üle minna neile pakutud teisele ametikohale ja kui mitu otsustab koondamise kasuks. Ühekordne kogumõju koosneb koondamishüvitisest (ühe kuu palk) ja koondamisest vähem ette teatatud ajast.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. jaanuaril 2023. Personalitoimingud vajavad lisaaega ja määruse jõustumine 1. jaanuaril 2023 annab vanglatele piisavalt aega teavitustööks ja õigusaktides sätestatud toiminguteks (koondamisolukorras olevatele inimestele teise koha pakkumise ettepanekud, teatised struktuuriüksustes liikumise kohta vms).

7. Eelnõu kooskõlastamine

---

¹Kinnipeetavate, vahistatute, arestialuste ja kriminaalhooldusaluste arvud: <https://www.vangla.ee/et/uudised-ja-arvud/uudised-ja-arvud>

²Eesti rahvaarvu andmed: <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/valdkonnad/rahvastik/rahvaarv>

Määruse eelnõu ei esitata koostöölastamiseks EIS-i, kuna määruses kavandatud muudatused puudutavad vaid vanglateenistust ega mõjuta teisi asutusi. Vanglad on määruse muudatustest teadlikud ja saanud esitada oma ettepanekud. Muudatused on vanglatega koostöölastatud.

Rait Kuuse
Asekantsler